

εἶναι δυνατόν, καὶ οἰκονομικῶς συμφέρουσα (π.χ. αὐτοκαλλιεργηταὶ ὑποαπασχολούμενοι τὴν ἐποχὴν αὐτήν), στὶς ἀρχές Ἰουνίου, μετά τὸ δέσιμο τοῦ καρποῦ εἶναι πάντα ὡφέλιμη, στὴν διατροφὴν τοῦ κλήματος καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὑγρασία στὸ ἔδαφος ὅπως παραπάνω ἀναφέραμε. Σὲ ἔδαφη ἀμμώδη ποὺ ὑπάρχει φόβος τ' ἀζωτοῦχα λιπάσματα νὰ ἐκπλυθοῦν πρὸς τὰ βαθύτερα στρώματα τοῦ ὑπεδάφους καὶ ἔτσι νὰ μὴν χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὸ φυτό, θά πρέπει ν' ἀποφεύγεται ἡ νωρίς τὸν χειμῶνα ἀζωτοῦχος λίπανσις καὶ νὰ προτιμᾶται ἡ λίπανσις σὲ περισσότερες ἀπὸ δύο δόσεις.

ΦΩΣΦΟΡΟΚΑΛΙΟΥΧΟΣ ΛΙΠΑΝΣΙΣ

*Ως πρὸς τὴν φωσφοριοκαλιοῦχο λίπανοι ὑπάρχουν βασικές δυσκολίες.

Στὸ ἔδαφος γενικὰ καὶ πιὸ πολὺ σὲ βαρειὰ συνεκτικὰ χώματα τὰ φωσφοροῦχα λιπάσματα συγκρατοῦνται ἔκει ποὺ θὰ τὰ βάλησ. Σὲ ἔρευνες ποὺ ἔχουν γίνει μὲταξιενεργὸν ωσφόρο καὶ κάλι (καὶ εἶναι αὐτές μιὰ ἀπὸ τὶς σημαντικές εἰρηνικές προσφορὲς ποὺ αἱ πρόσδοι τῆς ἐπιστήμης στὸν τομέα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας καὶ τῶν ραδιοἴσοτόπων ἔχουν κάνει πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα) ἀπεδειχθῇ δτὶ σὲ μέσης συνεκτικότητος ἔδαφη τὰ μὲν καλιοῦχα λιπάσματα θέλουν 2–3 χρόνια γιὰ νὰ κατέβουν ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἔδαφους σὲ βάθος 20–40 ἑκ. καὶ πάλι ὅχι σὲ ἐπαρκὲς ποσοστόν, ἐνῷ τὸ φωσφορικὸν λίπασμα δὲν φθάνει ἔκει οὕτε στὰ 10 χρόνια.

"Ετσι ἀποδεικνύεται τὸ πόσο ἀνωφελὴ εἶναι γιὰ τὸ ἀμπέλια καὶ γενικῶτερα γιὰ δλα τὰ βαθύρριζα φυτά, ἡ φωσφορικὴ καὶ ἡ καλιοῦ-

χος λίπανσις δταν γίνεται στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἔδαφους ἢ σ' ἔνα διβαθές ξελάκκωμα.

Τὸ πρόβλημα λοιπὸν εἶναι, πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ βάλουμε τὸν φωσφόρο καὶ τὸ κάλι στὸ βάθος ἔκεινο ποὺ βρίσκονται οἱ πιὸ πολλὲς ρίζες.

'Ο πιὸ ἀπλὸς τρόπος, ὅχι δικαίως καὶ ίκανοποιητικός, εἶναι νὰ κάνουμε βαθύτερα ξελάκκωματα καὶ ἔκει νὰ σκορπίζουμε τὸ λίπασμα. 'Αλλὰ σὲ πόσο βάθος μπορεῖ νὰ φθάσῃ αὐτὸ τὸ ξελάκκωμα χωρὶς νὰ καταστρέψῃ καὶ τὶς κύριες ρίζες; Συνήθως φθάνει στὰ 12¹⁵ ἑκατοστά, μὲ μία δὲ προσπάθειαθεούμποροθε νὰ φθάσῃ τὰ 20 ἑκ. 'Αλλὰ δλοὶ ξέρουμε δτὶ σ' αὐτὸ τὸ βάθος καὶ μάλιστα γύρω γύρω κοντά στὸ κλῆμα λιγοστές λεπτές ρίζες ὑπάρχουν, κι' δσες ἐπιφανειακὲς ρίζες δημιουργηθοῦν, μὲ τὸ ξελάκκωμα κάθε χρόνο τὶς κόβουμε, ἐτσι ἡ ὠφέλεια θὰ εἶναι πάλι μικρὴ ἐνῷ ἡ ζημιὰ ἀπὸ τὸ κόψιμο τῶν ριζῶν πιὸ μεγάλη. Σ' ἀλλ' εἰς χώρες κι' δπου ἡ μηχανοκαλλιέργεια τῶν ἀμπελιῶν ἔχει προσδεύσει, χρησιμοποιοῦν εἰδικὰ μηχανήματα ποὺ τοποθετοῦν τὸ λίπασμα σὲ βάθος μέχρι 60 ἑκ. Αὐτὸ σμα σὲ βάθος μέχρι 60 ἑκ. εἶναι ἀδύνατον γιὰ τὶς σημερινὲς ἐλληνικὲς συνθῆκες.

Θ' ἀναφέρουμε μερικοὺς ποὺς λιπάνσεως καὶ δικαθ' ἔνας ἀνάλογα μὲ τὶς δυνατότητές του θὰ διαλέξῃ πιὰ θὰ ἐφαρμόσῃ ἢ καὶ κατὰ τὴν κρίση του θὰ τροποποιήσῃ.

1) Εἰς τὸν μεταξὺ τῶν κλημάτων χῶρο ἀνοίγουμε τρύπες βάθους 40 ἑκ. μὲ λοστὸν ἢ μ' ἀξίνην, κι' ἔκει ρίχνουμε τὸ λίπασμα ἀφού ὑπολογίσουμε πόσες τρύπες ἀνοίγομεν στὸ στρέμμα κι' ἐπομένως πόσο λίπασμα σὲ κάθε τρύπα. Περισσότερες τρύπες σημαίνει καλ-